

A Régiók Bizottsága véleménye – A stockholmi program: kihívások és lehetőségek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai uniós térséggel kapcsolatos új, többéves program tekintetében

(2010/C 79/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- egyetért az új program politikai prioritásaival, és emlékeztet arra, hogy a polgárok Európája építésének folyamatában a helyi és regionális önkormányzatok részvétele kulcsfontosságú, és egyben nagyobb demokratikus legitimitást kölcsönöz a folyamatnak;
- egyetért azzal, hogy a bel- és igazságügyi politikát egyeztessék és integrálják az Unió többi szakpolitikájával, és hangsúlyozza az igazságügyi, biztonsági és belügyi témáknak az Európai Unió gazdaságpolitikájával, szociálpolitikájával és külpolitikájával történő jobb koordinációjának szükségességét ez utóbbiak hatékonyságának és következetességének előmozdítása érdekében;
- megismétli, hogy a biztonsági szempontok és az alapvető jogok és szabadságok kiegyensúlyozott érvényesülésére kell törekedni a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos koherens eszközök kidolgozásával;
- rámutat, hogy az Európai Unió alapjogi chartája elismeri a bármely személyt állampolgárságától vagy az Unióban való tartózkodási státuszától függetlenül megillető jogokat, és hangsúlyozza a lakóhely elvének jelentőségét a helyi és regionális önkormányzatoknak a társadalmi kohézió és béke érdekében folytatott tevékenységében;
- úgy véli, hogy a polgárok biztonságát érintő bűncselekmények – mint a terrorizmus, a szervezett bűnözés, különösen az emberkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem, vagy a kiskorúak szexuális kizsákmányolása – elleni küzdelemben a megelőzés ugyanolyan fontos, mint a bűnüldözés, és emlékezteti az Európai Bizottságot arra, hogy a helyi és regionális szereplők döntő szerepet játszanak a bűnmegelőzési stratégiák kidolgozásában;
- úgy véli, hogy a Régiók Bizottságának – amennyire feladatköre érintve van – részt kellene vennie a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos tevékenységekben, és így közvetlenül kellene részt vennie a stockholmi program és a cselekvési terv alkalmazásában, kidolgozásában, valamint az ott meghatározott értékelési mechanizmusok és eszközök kialakításában és megvalósításában.

Előadó: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PES), a katalán autonóm kormány Európai Unió ügyekért felelős államtitkára

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – A szabadság a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség a polgárok szolgálatában

COM(2009) 262

A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A jog érvényesülése, a szabadság és a biztonság Európában 2005 óta: a hágai program és cselekvési terv értékelése

COM(2009) 263

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

1. üdvözlözi az Európai Bizottságnak a ténylegesen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, a polgárokat szolgáló térség létrehozása terén történő további előrelépésre irányuló kezdeményezését, és egyetértően hangsúlyozza egy ilyen térség jelentőségét a fokozott mobilitású világban;

2. meglelégedéssel fogadja az Európai Bizottság kezdeményezését az uniós fellépések egy olyan többéves programjának kidolgozására, amely meghatározza a következő öt év prioritásait a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos területeken; ugyanakkor megállapítja, hogy az Európai Bizottság közleménye semmiféle hivatkozást sem tartalmaz a Lisszaboni Szerződés nyomán történő változásokkal kapcsolatban;

3. úgy véli, hogy ezeken a területeken jelentős eredményeket csak egy kellően nagyra törő új program biztosíthat, azonban a nagyobb hatékonyság és a célok tényleges elérése érdekében nagyobb figyelmet kell fordítani az elmúlt tíz év során javasolt kezdeményezések értékelésére;

4. ismételt aggodalmának ad hangot, mivel az Európai Bizottság továbbra sem fordít elég figyelmet a helyi és regionális önkormányzatok által a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területén betöltött szerepre;

5. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára a közleményben érintett területek különösen fontosak, mivel azok közvetlenül befolyásolják az Európai Unió területén lakó polgárok mindennapi életét, valamint a helyi és regionális önkormányzatok munkáját;

6. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat képviselő politikai közgyűlésként a Régiók Bizottsága az egyik megfelelő szerv a polgárok érdekeinek szolgálatára és az európai polgárok jogai és kötelességei teljesülésének biztosítására;

7. úgy véli, hogy a Régiók Bizottságának – amennyire feladatköre érintve van – részt kellene vennie a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos tevékenységekben, és így közvetlenül kellene részt vennie a stockholmi program és a cselekvési terv alkalmazásában, kidolgozásában, valamint az ott meghatározott értékelési mechanizmusok és eszközök kialakításában és megvalósításában;

8. megerősíti elkötelezettségét az alapjogok többszintű védelmi rendszerének előmozdítása mellett és üdvözlözi, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítása érdekében tett lépések az állampolgárokat helyezik a projekt középpontjába;

9. megismétli, hogy a biztonsági szempontok és az alapvető jogok és szabadságok kiegyensúlyozott érvényesülésére kell törekedni a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos koherens eszközök kidolgozásával;

10. sajnálja, hogy a várt haladás nem következett be, és emlékezteti a tagállamokat arra, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozásában történő előrelépés fékezése hátrányosan érintheti az európai polgárok alapvető szabadságjogait;

11. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a jogszabályok hatékony alkalmazásának biztosítása kulcsfontosságú a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség kialakításához, és ezzel kapcsolatban osztja az irányelvek átültetésében jelentkező eltérések miatti aggodalmat, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki új és megújított intézkedéseket annak biztosítása céljából, hogy az európai szinten elfogadott jogszabályok és politikák szelleme és formája tükröződjön a nemzeti jogszabályokban;

12. rámutat, hogy a szabad mozgás az európai polgárság egyik legfontosabb alapja, és kéri az Európai Bizottságot, hogy intézkedjen az erre vonatkozó jogszabályok megfelelő átültetése érdekében;

13. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok mint a polgárokkal közvetlen kapcsolatban álló igazgatási szervezetek fontos szerepet játszhatnak az értékelés jogi eszközei és mechanizmusai vonatkozásában. Következésképpen és az európai igazságügyi politika jövőjével foglalkozó magas szintű csoport javaslatainak megfelelően kéri, hogy vonják be e módszerek kidolgozásába olyan módon, hogy a területi önkormányzatok gyakorlati tapasztalatait jobban figyelembe lehessen venni;

14. ezért azt javasolja, hogy a stockholmi program cselekvési tervében átfogóan foglalkozzanak az európai belpolitika külső vetületével. Ebben elsősorban az alábbiakra lehetne kitérni: a migrációt és a menekültügyet érintő közös érdekek; együttműködés határvédelmi kérdésekben, illetve a terrorizmus és a bűnüldözés terén; súlypontok meghatározása egyes témákban földrajzi alapon; az információcsere keretfeltételei; garanciák az alap- és az emberi jogok védelmére; átláthatóság és szabad hozzáférés az információkhoz; adatvédelem és ehhez kapcsolódó jogvédelmi garanciák az uniós polgárok és a harmadik országok állampolgárai számára;

15. egyetért azzal, hogy a bel- és igazságügyi politikát egyeztetés és integrálják az Unió többi szakpolitikájával, és hangsúlyozza az igazságügyi, biztonsági és belügyi témák uniós gazdaságpolitikával, szociálpolitikával és külpolitikával történő jobb koordinációjának szükségességét ez utóbbiak hatékonyságának és következetességének előmozdítása érdekében;

16. egyetért az új program politikai prioritásaival, és emlékeztet arra, hogy a polgárok Európája építésének folyamatában a helyi és regionális önkormányzatok részvétele kulcsfontosságú, és egyben nagyobb demokratikus legitimitást kölcsönöz a folyamatnak;

17. osztja a politikai prioritások pénzügyi forrásokkal történő támogatásával kapcsolatos aggodalmat, és rámutat arra, hogy biztosítani kell a helyi és regionális önkormányzatok részvételét a hatáskörükbe tartozó területekre irányuló költségvetési eszközök kidolgozásában;

18. megjegyzi, hogy a szubszidiaritás és arányosság elveinek teljesítését majd a részletes javaslatok alapján fogják megvizsgálni, és arra szólít fel, hogy a 2009 decemberében elfogadásra kerülő cselekvési terv biztosítsa ezen elvek maximális tiszteletben tartását;

19. különleges figyelmet kér a szubszidiaritás elvének biztosítására, mivel azt a tagállamok arra használhatják fel, hogy egyes hatásköröket nemzeti szintre utaljanak vissza;

A jogok Európája

20. üdvözlí, hogy az Unió csatlakozni kíván az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez, és emlékeztet arra, hogy az Unió és tagállamai minden fellépését az alapvető jogok védelmére kell alapozni;

21. rámutat, hogy az Európai Unió alapjogi chartája elismeri a bármely személyt állampolgárságától vagy az Unióban való tartózkodási státuszától függetlenül megillető jogokat, és hangsúlyozza a lakóhely elvének jelentőségét a helyi és regionális önkormányzatoknak a társadalmi kohézió és béke érdekében folytatott tevékenységében;

22. ismételten kiemeli, hogy a személyek szabad mozgásáról szóló irányelv alkalmazása kulcsfontosságú az európai polgárok és családtagjaiknak a tagállamokban történő szabad mozgáshoz és lakhatáshoz való jogának biztosításához, és emlékeztet arra, hogy ezt az irányelvet egyetlen tagállam sem ültette át teljes egészében; ⁽¹⁾

23. aggodalommal szemléli, hogy uniós polgárok olyan, hosszú távú tartózkodásra jogosult családtagjai, akik harmadik országok állampolgárai, beutazásuk és itt tartózkodásuk során gyakran tapasztalnak hátrányosan megkülönböztető korlátozásokat állampolgárságuk vagy etnikai hovatartozásuk alapján, és kéri, hogy különösen ügyeljenek arra, hogy ne forduljanak elő ilyen megkülönböztetések;

24. támogatja a megkülönböztetések, a rasszizmus, az antiszemitizmus, az idegengyűlölet és a homofóbia elleni küzdelmet szolgáló összes kezdeményezést, felszólít a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre vonatkozó javaslat (COM(2008) 426) gyors elfogadására, és emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszhatnak az idegen- és fagyűlő magatartások megelőzésében és felderítésében, valamint szerepük van a demokratikus elvek tiszteletére való nevelésben; egyébiránt úgy véli, hogy a 2010. év, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve, új lendületre ad lehetőséget a társadalom veszélyeztetett csoportjait érő diszkrimináció elleni politikák kidolgozásában és végrehajtásában;

25. egyetért azzal, hogy olyan komplett adatvédelmi rendszert kell létrehozni, amely a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapjogon alapul és rendelkezik a rendeltetésének megfelelő, magas védelmi szintet biztosító jogi eszközökkel;

⁽¹⁾ Lásd: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott iránymutatásról, COM(2009) 313/4.

26. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az információs és kommunikációs technológiák fejlődése következtében a polgárokra vonatkozó digitális információ mennyisége meghatározódott, és emlékeztet arra, hogy az európai polgárok számára fontos az adatok és a magánélet védelme, ⁽²⁾ és úgy véli, hogy a stockholmi programnak és az azt követő európai bizottsági cselekvési tervnek nagyobb figyelmet kellene fordítania egy, a beépített adatvédelmi („privacy by design”) és a magánéletet tisztelőben tartó („privacy aware”) technológiákon alapuló stratégiai megközelítés kialakítására; ⁽³⁾

27. aggodalmát fejezi ki az Unió polgárainak alacsony részvételi aránya miatt az európai választásokon, elismeri, hogy uniós intézményként ő maga is többet is tehetett volna ezzel kapcsolatban, és sajnálja, hogy az Európai Bizottság nem szolgál valóban innovatív elképzelésekkel az Unió demokratikus életében való részvétel növelését illetően; ⁽⁴⁾

28. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy keressen az új technológiákon alapuló új részvételi formák előmozdítására szolgáló forrásokat, és a polgárok polgári-politikai részvételének megerősítése érdekében népszerűsítse az elektronikus kormányzást és olyan kezdeményezéseket, mint az e-részvétel ⁽⁵⁾;

29. szükségesnek tartja azon információs mechanizmusok megerősítését, amelyek által az európai polgárok jobban megismerhetik saját, az uniós polgárságból adódó jogait, különösen a diplomáciai és konzuli védelem vonatkozásában azokban a harmadik országokban, ahol nincs nemzeti képviselet;

30. megállapítja, hogy a közös képzési rendszer javításra szorul a polgári védelem területén, és egyetért a jövő-munkacsoport végső jelentésében szereplő javaslattal, mely szerint a képzéshez való hozzáférést és a képzési szabványok közös meghatározásainak kialakítását elősegítendő elő kell mozdítani a hálózatban történő működést; ⁽⁶⁾

⁽²⁾ Eurobarométer: *Data Protection in the European Union. Citizens' perceptions. Analytical Report* [Adatvédelem az Európai Unióban – a polgárok nézetei. Elemző jelentés], 2008. február.

⁽³⁾ Az európai adatvédelmi biztos véleménye a következőkről: *A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség a polgárok szolgálatában*. http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2009/09-07-10_Stockholm_programme_EN.pdf

⁽⁴⁾ Ezzel kapcsolatban ösztönzi az Európai Bizottságot a *Participation in the European Project: how to mobilize citizens at local, regional, national, and European levels* [Részvétel az európai projektben: hogyan mozgósíthatók a polgárok helyi, regionális, nemzeti és európai szinten?] című tanulmány áttekintésére, amelyet a Régiók Bizottsága megbízásából a VUB Institute for European Studies és a Danish Technological Institute készít, és amelynek prezentációjára október 16-án Gödöllőn kerül sor.

⁽⁵⁾ Kitűnő példa erre az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóság által 2009. szeptember 14-én megnyitott online vita a fogyasztók egészsége és biztonsága témájában.

⁽⁶⁾ *Freedom, Security, Privacy – European Home Affairs in an open world* [Szabadság, biztonság és a magánélet védelme – Európai belügyek egy nyitott világban]. Az európai belpolitika jövőjével foglalkozó magas szintű információs tanácsadó csoport (a jövő-munkacsoport) jelentése, 2008. június; <http://www.statewatch.org/news/2008/jul/eu-futures-jha-report.pdf>

31. sajnálja, hogy a polgári védelem megerősítésére szolgáló mechanizmusok említésekor a helyi és regionális önkormányzatok nem kapnak nagyobb hangsúlyt, tekintve hogy azok kulcsszerepet játszanak a megelőzésben és szükség esetén a pénzügyi és más források mozgósításában is;

A jogérvényesülés Európája

32. megerősíti a jog érvényesülésén alapuló európai térség jelentőségét és a még fennálló akadályok megszüntetésének szükségességét annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az európai polgárok számára jogaik teljes körű gyakorlását és a belső piacot szabályozó eszközök hatékonyságát;

33. elismeri a 27 különböző igazságügyi rendszer kezelésének nehézségeit, mégis arra ösztönöz, hogy e rendszerek a kölcsönös elismerés, kölcsönös bizalom és a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása alapján koherens és hatékony módon, határokon átnyúló jogi együttműködés keretében dolgozzanak együtt; hangsúlyozza, hogy ezt a büntetőjogi eljárások minimális harmonizációjával, illetve a polgárjogi eljárásokra vonatkozó minimumnormák kidolgozásával kellene kiegészíteni;

34. megerősíti, hogy az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés a jog Európája biztosításának kulcsa, és üdvözli az Európai Bizottság általános javaslatait, különösen az e-igazságszolgáltatás vonatkozásában, amelyeket az adatvédelem biztosítása mellett kellene megvalósítani;

35. megállapítja, hogy fel kell deríteni az új technológiáknak az igazságügyi együttműködés területén történő használatában rejlő összes potenciált;

36. úgy véli, hogy meg kellene erősíteni az igazságügyi együttműködés jogi eszközeinek alkalmazási mechanizmusait a családjog területén, különösen a kiskorúak jogait érintő esetekben;

37. nagyobb erőfeszítéseket követel az igazságügyre vonatkozó európai jogszabályok megfelelő átültetésének biztosítása érdekében, mivel ezáltal elkerülhető a jogi eszközök hatékonyságának csökkenése;

38. egyetért abban, hogy be kell vezetni a jogok gyakorlásától való eltiltást kimondó határozatok kölcsönös elismerését, különösen a kiskorúakkal foglalkozó szakmák gyakorlására vonatkozó tiltások esetében, azonban arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az információcseré során ügyeljen az adatok védelmének biztosítására és a visszaélések elkerülésére;

39. egyetért azzal, hogy a képzés és a tudás a jogérvényesülés Európája – amely tisztelőben tartja a sokszínűséget és előmozdítja az együttműködést – építésének kulcsfontosságú elemei, és az Európai Bizottságot a különböző országok szakemberei közötti csereprogramok megvalósítására ösztönzi;

40. felismeri, hogy szükség van a különösen súlyos és transznacionális bűncselekményekre vonatkozó nemzeti jogszabályok közelítésére a polgári jog területén, a határokon átnyúló tevékenységek folytatásának elősegítése és a polgárok jogainak jobb érvényesítése érdekében, ami az európai igazságügyi térség létrehozásának egyik célkitűzése;

A védelmet nyújtó Európa

41. megköszöni az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a biztonság- és az igazságügyi politika középpontjába a polgárok alapvető jogainak tiszteletét állítsa, de emlékeztet arra, hogy a belbiztonsági stratégia kialakításakor biztosítani kell a koherenciát és az egyensúlyt a biztonsági elemek és a szabadságjogok védelme között;

42. egyetért azzal, hogy a biztonsági szakemberek körében meg kell teremteni egy közös kultúrát, és üdvözli a tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjére szolgáló mechanizmusok előmozdítására irányuló kezdeményezést; ennek kapcsán elengedhetetlen hangsúlyozni a megelőzési politikáknak mint a teljes bűnüldözési folyamat kötelező első elemeinek fontosságát;

43. sajnálja, hogy csak a tagállami szereplőkről történik említés, pedig a közös biztonsági kultúra kiépítésébe be kellene vonni a helyi és regionális önkormányzatok szakembereit is;

44. javasolja, hogy vizsgálják meg, hogy az európai rendőrségi jog kodifikációja mennyiben könnyíthetné meg az EU-n belül a határokon átnyúló együttműködést;

45. hozzáteszi, hogy az egyes tagállamok belső hatáskörelosztásának megkérdőjelezése nélkül biztosítani kellene olyan mechanizmusok kialakítását, amelyek lehetővé teszik a biztonságra és a rendőrségre vonatkozó közösségi jogszabályok tényleges alkalmazásában részt vevő területi intézmények számára az Unió által létrehozott együttműködési és információs mechanizmusokhoz való ésszerű és szabályozott hozzáférést; (7)

46. szükségesnek tartja, hogy a szabad helyváltoztatás jogával élő személyek biztonságának és szabadságának biztosítása érdekében növeljék a technológiai eszközök használatát és hatékonyságát, de aggodalmát fejezi ki e rendszerek megfelelő értékelés nélküli gyors fejlesztése kapcsán;

47. egyetért azzal, hogy el kell gondolkodni egy olyan informatikarendszer-architektúrán, amellyel növelhető a hatékonyság és a hatásosság, csökkennek a költségek, és a lehető legtöbb előny érhető el;

(7) Különösen fontos gyors, garanciális hozzáférést biztosítani azokhoz az adatbázisokhoz, amelyeket a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló június 23-i 2008/615/IB tanácsi határozat nevez meg.

48. emlékeztet arra, hogy a biztonság területeire vonatkozó kutatás-fejlesztést és a belbiztonsági alap lehetséges létrehozását érintő megbeszéléseken számolni kell a helyi és regionális önkormányzatok szakembereivel is;

49. úgy véli, hogy a polgárok biztonságát érintő bűncselekmények – mint a terrorizmus, a szervezett bűnözés, különösen az emberkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem, vagy a kiskoriak szexuális kizsákmányolása – elleni küzdelemben a megelőzés ugyanolyan fontos, mint a bűnüldözés, és emlékezteti az Európai Bizottságot arra, hogy a helyi és regionális szereplők döntő szerepet játszanak a bűnmegelőzési stratégiák kidolgozásában;

50. üdvözli az európai rendőrségi és igazságügyi együttműködés hatékonyságának erősítését, és úgy véli, hogy figyelembe véve a helyi bűnözés és a nemzetközi szervezett bűnözés közötti egyre szorosabb kapcsolatot, a helyi és regionális önkormányzatoknak, illetve hatóságoknak nagyobb szerepet kellene játszaniuk a határon átnyúló szervezett bűnözés elleni küzdelemben;

51. hangsúlyozza, hogy a bűnözés elleni harcban elért haladás mellett ugyanazzal a lendülettel kell kiállni a védelemhez való jog tiszteletben tartása mellett, valamint közös igazságszolgáltatási minimumgaranciákat kell biztosítani a vádlottak számára olyan kérdésekkel kapcsolatban, mint az ártatlanság véelme és az előzetes letartóztatás;

52. egyetért azzal, hogy az uniós külső határok védelme igen fontos az Unió területén végbemenő mozgás biztonságának és szabadságának garantálása szempontjából, és elfogadja az utalást arra, hogy a határok integrált kezeléséről szóló európai stratégia kidolgozásakor az emberi jogokat és a nemzetközi védelmet teljes mértékben tiszteletben kell tartani, azonban hangot ad aggodalmának is, mivel a közleményben erre vonatkozóan kevés konkrét fejleményt lehet felfedezni, és kéri, hogy az előrelépések mindig annak tudatában történjenek, hogy Európa a szabadság és a jogok térsége;

53. kéri az Európai Bizottságot, hogy új eszközök bevezetése előtt hozza létre a tagállamok operatív együttműködését (FRONTEX), illetve a harmadik országokkal idevonatkozóan – és elsősorban az uniós polgároknak és harmadik országok állampolgárainak alapjogait érintő beavatkozásokra vonatkozóan – folytatott együttműködést független módon értékelő mechanizmusokat;

54. emlékezteti a tagállamokat arra, hogy a tengeri határok ellenőrzése és felügyelete nem járhat a tengeri életmentés alapvető kötelezettségeinek elhanyagolásával;

55. úgy véli, hogy változások bevezetése vagy új eszközök létrehozása előtt a meglévő információs rendszereket (SIS II, VIS) kell teljes mértékben kifejleszteni és értékelni, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a közlemény nem tartalmaz információt a biometrikus adatoknak e rendszerekben történő használata során alkalmazott vizsgálati és ellenőrző mechanizmusokra vonatkozóan;

56. aggodalmának ad hangot a tagállamok területére és az onnan történő be- és kilépések elektronikus nyilvántartásának létrehozása és egy olyan európai előzetes utazásengedélyezési rendszer kifejlesztésének lehetősége miatt, amely alapvető jogokat sérthet, különösen a személyes adatok védelmének vonatkozásában;

57. megállapítja, hogy a rendőri erők és a vámhatóságok közötti információcsere és együttműködés előmozdítása érdekében meg kell erősíteni az együttműködési stratégiákat;

58. hozzáteszi, hogy bármely javaslatra kerülő új eszközt – így a schengeni közös európai vízumot – hatékonyan és hatásosan kell kialakítani, figyelembe véve az adatvédelmet, valamint a magánélethez való jogra vonatkozó garanciákat;

59. támogatja az Europol és az Eurojust közötti együttműködés javítására irányuló erőfeszítéseket annak érdekében, hogy előrelépés történjen a szervezett bűnözés határokon átnyúló tevékenységeinek terén folytatott nyomozásban;

60. osztja az Európai Bizottság által említett fenyegetésekkel kapcsolatos aggodalmat, és rámutat a helyi és regionális önkormányzatok lehetséges szerepére ezeknek a bűnözői gyakorlatoknak az azonosításában és felfedésében;

61. ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy az emberkereskedelem elleni küzdelem céljából dolgozzon ki speciális cselekvési terveket, és kapcsolja össze ezt a küzdelmet harmadik országokkal való kapcsolataival;

62. aggodalmát fejezi ki a gyermekek szexuális kizsákmányolásával és az interneten terjedő gyermekpornográfiával⁽⁸⁾ kapcsolatos bűncselekmények terjedése miatt, és emlékeztet arra, hogy a büntető intézkedések mellett szükség van a polgárok oktatására is, hogy ezek a bűncselekmények tudatosuljanak bennük;

63. nyomatékosan hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok lehetséges szerepét, különösen a hátrányos helyzetű vagy kísérő nélküli kiskorúak méltóságának és jogainak védelmét szolgáló preventív megközelítések kialakításában;⁽⁹⁾

64. elismeri, hogy előrelépésre van szükség az informatikai és a gazdasági bűnözés elleni harc terén, valamint hogy e területeken a koordinációs és együttműködési mechanizmusok javításra szorulnak, mivel ezek a bűncselekmények nem mindig a nyomozás helyszínénél szolgáló országban következnek be;

⁽⁸⁾ A gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia miatti aggodalmától vezérelve a Régiók Bizottsága a következő hónapok során véleményt alkot a gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és a gyermekpornográfiáról szóló, 2003. december 22-i 2004/68/JAI tanácsi kerethatározatról.

⁽⁹⁾ Lásd a gyermekek és fiatalok erőszakkal és elhagyással szembeni védelme érdekében az Európai Unióban folyó helyi és regionális együttműködésről szóló véleményt (CdR 225/1999 fin) és a Régiók Bizottsága „Az Európai Unió gyermekjogi stratégiája felé” című véleményét (CdR 236/2006 fin).

65. emlékezteti az Európai Bizottságot a helyi és regionális önkormányzatok lehetséges szerepére a korrupció és a hamisítás elleni küzdelemben, valamint az Európai Unió kábítószer-ellenes stratégiájának kialakításában;

66. a terrorveszélyt az európai polgárok egyik fő aggodalmának tekinti, és sajnálja, hogy a közlemény nem említi a helyi és regionális önkormányzatok szerepét e veszély csökkentésében, különösen az erőszakos radikalizálódás elleni küzdelem vonatkozásában;

67. attól tart, hogy a közleményben említett megelőző mechanizmusok nem a terrorcselekmények mélyen gyökerező okaira fognak hatni, hanem inkább etnikai és vallási közösségek kriminalizálására alkalmasak;

68. javasolja, hogy mielőtt a különböző csoportok által tanúsított politikai erőszak erősödésének különböző nemzeti, etnikai vagy vallási tényezőire összpontosítanak – ami a rasszizmus és az idegengyűlölet növekedését eredményezheti –, vegyék figyelembe, hogy milyen politikai, társadalmi és gazdasági tényezők játszhathatnak szerepet benne;

A bevándorlás és a menekültügy terén szolidáris Európa

69. ismét arra szólít fel, hogy az Európai Uniónak – a jogkörök jelenlegi megosztásának megtartása, és az e területre vonatkozó saját hatásköreinek teljes körű érvényesítése, valamint a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett – ki kell dolgoznia egy valódi európai bevándorláspolitikát, amely a tagállamok közti szolidaritás, kölcsönös bizalom és közös felelősségvállalás elvein alapul, és amely maradéktalanul tiszteletben tartja az emberi jogokat;

70. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az elsők között vannak a bevándorlási és menekültügyi politikák végrehajtása tekintetében, és elsőként kell reagálniuk a területükre érkező migráció társadalmi és gazdasági következményeire;

71. arra kéri az uniós tagállamokat, hogy közösen vállalják a menekültek befogadásával és integrálásával kapcsolatos feladatok ellátását, és hozzanak létre egy, a menekültek tagállamok közti arányos elosztását szolgáló mechanizmust;

72. kéri az Európai Bizottságot a bevándorlás és menekültügy területén követendő cselekvési irányokat meghatározó különböző eszközök jobb koordinálására, és emlékeztet arra, hogy azoknak az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásán kell alapulniuk;

73. üdvözli a bevándorlás globális megközelítésének prioritását, és egyetért a migrációs áramlások szabályos kezelését célzó, a származási és tranzitországokkal fenntartott kiegyensúlyozott és valódi partneri kapcsolat előmozdításának hangsúlyozásával;

74. emlékeztet arra, hogy az Uniónak jobban hozzá kellene igazítania a gazdasági migrációt a tagállamok munkaerő-piaci szükségleteihez, és egy rugalmas közös befogadási rendszer létrehozását sürgeti, melynek révén a tagállamok meghatározhatják a befogadandó NEM UNIÓS állampolgárok számát;

75. hozzáteszi, hogy aggasztja az a tény, hogy a nagyobb szolidaritás az európai munkaerőpiacon keresett, magasan képzett bevándorlók haszonelvé és szelektív befogadására korlátozódik;

76. egyetért azzal, hogy jobban össze kell kapcsolni az Unió bevándorlás- és külpolitikáját, és úgy véli, hogy harmadik országokkal folytatott együttműködés és párbeszéd szükséges mind az illegális bevándorlás elleni küzdelem, mind pedig a legális migráció előtérbe helyezése szempontjából; a gazdasági okokból kívándorolni szándékozó emberek megsegítésére hatékonyabb eszköz a szóban forgó harmadik országok gazdaságaiba való befektetés; e feladat elvégzésében alapvető szerepet játszanak a helyi és regionális önkormányzatok, különösen azok, amelyek a legközelebb helyezkednek el harmadik országokhoz, vagy a legszorosabb kapcsolatok fűzik hozzájuk, mivel ezek a szóban forgó országokkal folytatott uniós együttműködés platformjaiként működhetnek;

77. úgy véli, hogy a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés térsége program cselekvési tervének megvalósítása során a helyi diplomáciát meg kell erősíteni, mivel a helyi és regionális önkormányzatok nagyban hozzájárulhatnak a származási és a tranzitvárosokkal és régiókkal ápolt kapcsolatok és az ottani életfeltételek javulásához;

78. egyetért azzal, hogy a migrációs politika eszközeit koherens módon kell használni, és felszólít arra, hogy mielőtt új megállapodásokra törekednének, értékeljék az olyan kezdeményezéseket, mint a mobilitáspartnerségek, s ezek feltételeit és következményeit a származási országokban;

79. egyetért azzal, hogy az Európai Unió egész területén jobban kell kezelni a gazdasági bevándorlást, és ösztönzi – a párbeszédet szolgáló európai platformhoz hasonló – stratégia továbbfejlesztését, amely az Unió területén összefogná a helyi, regionális és nemzeti szintek szereplőit, tiszteletben tartva a tagállamok azon jogát, hogy harmadik országok munkavégzés céljából érkező állampolgárai vonatkozásában befogadási volumeneket határozzanak meg, megfelelő munkakörülményeket biztosítva számukra; ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁰⁾ Lásd „A migráció globális megközelítése: a munkavállalás céljából történő bevándorlással kapcsolatos európai politika kialakítása és beépítése a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokba” című véleményt (CdR 296/2007 fin).

80. érdeklődéssel fogadja a migrációhoz kapcsolódó jelenségek elemzésével és értelmezésével foglalkozó megfigyelőközpont létrehozására irányuló kezdeményezést, és rámutat, hogy az nem torzíthatja a már megvalósult kezdeményezéseket. Egyre sürgetőbb a területre vonatkozó meglévő eszközök rendezése és optimalizálása;

81. úgy véli, hogy a bevándorlási kódexre irányuló javaslat nyilvánvaló előnyei ellenére gondos elemzést igényel, különösen mivel még elfogadásra vár a munkavégzési és tartózkodási kérelmekkel kapcsolatos egységes eljárásról szóló irányelv, amely számos közös jogot biztosít a harmadik országok bármely tagállamban legálisan tartózkodó munkavállalói számára. Gondoskodni kell arról, hogy az irányelv kidolgozása ne keltsen zavart, és ne gyengítse a harmadik országoknak az Európai Unióban tartózkodó állampolgáira vonatkozó jelenlegi jogok és garanciák együttesét;

82. megköszöni, hogy az Európai Bizottság figyelembe veszi a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a bevándorlók integrációjában, ⁽¹¹⁾ és elismeri, hogy széles körű vitát kell nyitni az integrációról Európában; ennek kapcsán megismétli, hogy az integrációs politika nem lehet a bevándorlás ellenőrzésére szolgáló rejtett eszköz, amely különösen a családegyesítést befolyásolja, hanem lehetővé kell tennie a bevándorlók szociális, gazdasági, kulturális és polgári integrációját a valamely tagállam területén történő letelepedésük után;

83. úgy véli, hogy az Európai Integrációs Alap éves és többéves prioritásai meghatározásában elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatok és a Régiók Bizottsága részvétele, valamint annak biztosítása, hogy a tagállamok a forrásokat megfelelő módon használják és osszák szét a helyi és regionális önkormányzatok között;

84. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat a soron következő minisztériumközi integrációs konferenciába, amelyre spanyol elnökség alatt kerül sor 2010 elején, és hogy tökéletesítsék a migráció témáiról folytatott együttműködés mechanizmusait olyan platformokkal, mint amilyen az ARLEM lesz;

85. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az illegális bevándorlás európai jelenlétének fő oka a feketemunka, valamint az emberkereskedelem és -csempészet, és az ilyen problémák elleni küzdelem érdekében közös stratégiák kialakítására ösztönzi a tagállamokat;

86. elismeri, hogy a visszatérési irányelv elfogadása által keltett aggodalmak szükségessé teszik, hogy végrehajtása során a lehető legnagyobb elővigyázatossággal járjanak el, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy szigorúan ellenőrizze, hogy a 2010 decemberében hatályba lépő visszatérési irányelv végrehajtása összhangban legyen az alapjogi chartával;

⁽¹¹⁾ Lásd a Régiók Bizottsága 2008. október 16-án Athénban tartott alábbi szemináriumának következtetéseit: „A városok és régiók szerepe a bevándorlók beilleszkedésében” (CdR 323/2008 fin).

87. felhívja a figyelmet arra, hogy nem lehet önkéntes visszatérésről beszélni, ha a származási országokkal nem jönnek létre a párbeszéd olyan mechanizmusai, amelyek garantálják a visszatérés megvalósíthatóságát és azt, hogy nem indul el egy új migrációs folyamat;

88. nagyobb figyelmet kér a kíséret nélkül érkező kiskorú bevándorlók eseteinek, amelyekkel a stockholmi programhoz kapcsolódó cselekvési tervnek külön pontban kellene foglalkoznia. Ragaszkodik ahhoz, hogy a kíséret nélkül érkező kiskorúak jelenségét illetően a regionális, nemzeti és európai hatóságok mélyítsék el egymás között a szolidaritást, vállaljanak nagyobb felelősséget, és jobban osszák meg az ezzel járó pénzügyi terheket, és arra ösztönzi az Európai Bizottságot, javasoljon szigorúbb büntető intézkedéseket azokkal az emberkereskedelemmel és -csempészettel foglalkozó hálózatokkal szemben, amelyek működése kiskorúakra is kiterjed;

89. felkéri az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjék arról, hogy a tagállamok menekültügyi rendszereinek mechanizmusai összhangban legyenek a genfi egyezményen és a többi kapcsolódó nemzetközi jogi okmányon alapuló közös európai menekültügyi rendszer létrehozása felé tett előrelépésekkel, és figyelmeztet az olyan tagállamokkal kötendő visszafogadási megállapodások aláírásának veszélyére, amelyek nem írták alá a genfi egyezményt;

90. javasolja, hogy – mivel a menedékkérelmek elfogadási aránya tagállamonként rendkívül eltérő – módosítsák a közös európai menekültügyi rendszert úgy, hogy a kérelem elbírálása annak a tagállamnak a felelőssége legyen, amelyben azt benyújtották, mindig garantálva a tagállamok közti szolidaritást;

91. kéri az Európai Bizottságot, járjon el az Európai Menekültügyi Támogató Hivatal megfelelő működésének biztosítása érdekében, és fontolja meg a helyi és regionális önkormányzatok részvételét a hivatal tevékenységében, továbbá – amennyiben a kérdések helyi és regionális dimenziója ezt szükségessé teszi – a Régiók Bizottságának közreműködését;

92. elismeri, hogy a menekült vagy a nemzetközi védelmet élvező személyek integrációja fontos a helyi és regionális önkormányzatok számára, és szorgalmazza, hogy ez utóbbiak részt vehessenek egy, az újbóli belső letelepedésre vonatkozó mechanizmus létrehozásában;

93. szorgalmazza az előrelépést a menedékkérelmek közös kezelésére vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány elkészítése terén, és egyetért az Európai Bizottsággal az Európai Menekültügyi Alap felülvizsgálatának szükségességét illetően, amelyben jobban figyelembe kellene venni a helyi és regionális önkormányzatokat;

94. hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás elve alapján a tagállamoknak be kell vonniuk a helyi és regionális önkormányzatokat is a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló európai térség létrehozásával kapcsolatos szakpolitikák kidolgozásába;

95. végezetül kéri, hogy a stockholmi program alapján készülő cselekvési terv hiteles legyen; együtt kell járnia a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre szánt pénzforrások növelésével. Ehhez szükség lesz a belső pénzügyi eszközök, illetve a harmadik országokkal való kapcsolatainkat finanszírozó eszközök összehangolására.

Kelt Brüsszelben, 2009. október 7-én.

a Régiók Bizottsága elnöke
Luc VAN DEN BRANDE